

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikus Teológia
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Bioetika (2)					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Orbán Szabolcs, egyetemi adjunktus				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Orbán Szabolcs, egyetemi adjunktus				
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	II.	2.6 Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					22
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					35
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					4
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	94				
3.8 A félév össz-óraszama	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető erkölcszociológia
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> • nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • tábla, laptop, projektor
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • térkép, laptop, projektor

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A bioetika sajátos módszertanának, valamint az élettudományok területén felmerülő sajátos problémák ismerete, illetve azok felismerésére való készség. • Érzékenység a modern kor eredményei által felvetett problémákra, s azon alapvető elvek ismerete, amelyek segítséget nyújthatnak ezek feloldására, mindenkor tiszteletben tartva a az emberi életnek a méltóságát és sérthetetlenségét. • A félév elvégzésével a diákok olyan alapvető bioetikai ismereteket tudnak elsajátítani, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a mai társadalom ilyen jellegű fontosabb kérdései között el tudjanak igazodni, illetve olyan alapvető ismereteket szerezzenek, amelyek lehetővé teszik az előadás folyamán nem tárgyalt más hasonló jellegű problémáknak a keresztény bioetika fényében történő értelmezését, megoldását.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető erkölcsi- és teológiai ismeretek • biológiai alapismeretek (az étellel kapcsolatos elméletek, irányelvek stb.) • szociális érzékenység és az életvédelem iránti elkötelezettség

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • az étellel kapcsolatos tudományok területén felvetődő főbb problémák bemutatás és a katolikus teológia szemszögéből való elemzése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Olyan alapvető bioetikai ismeretek elsajátítása, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a mai társadalom ilyen jellegű fontosabb kérdései között el tudjanak igazodni, s a keresztény bioetika fényében értelmezni tudják azokat

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés – biotechnológia	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet</i> , SÁNDOR Judit, <i>Az én molekulám</i> .
Biotechnológiai eljárások	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet</i> SÁNDOR Judit, <i>Az én molekulám</i> .
Biotechnológia a mezőgazdaságban	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet</i> , SÁNDOR Judit, <i>Az én molekulám</i> .
Biotechnológia és az emberi élet	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet</i> ,

		SÁNDOR Judit, <i>Az én molekulám.</i>
Orvostudomány és erkölcs – szervátültetés	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Betegség és erkölcs	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Agresszivitás	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Gyilkosság és halálbüntetés	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Öngyilkosság problematikája	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Eutanázia	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Csonkítás és sterilizálás	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i> LUCAS, L. Ra., <i>A bioetikáról mindenkinek,</i>
Környezet és erkölcs	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i>
A katolikus ökológia alapvonásai	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Bioetikai jegyzet,</i>
A bioetikai kérdések összefoglalása. Felmérő megírása		összefoglalás
Könyvészet		

- ORBÁN Szabolcs, *Bioetikai jegyzet*, nyomtatott jegyzet vagy PowerPoint-os fájl
- NÉMETH Gábor, *Bioetikai vázlatok. Bioetika és más életerkölcsei kérdések*, Szent István Társulat, Budapest 2018
- SMITH, Janet E. – KACZOR, Christopher, *Életbe vágó kérdések*, Szent István Társulat, Budapest 2017
- LUCAS, Lucas Ramón, *A bioetikáról mindenkinek*, Új Ember, Budapest 2007
- SÁNDOR Judit, *Az én molekulám. Bioetika és emberi jogok a XXI. század elején*, L'Harmattan, Budapest 2016
- P. HAFFNER, *Visione cristiana dell'ambiente frutto della creazione de dio.*, Gracewing, h.n., 2012
- MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKKARI KONFERENCIA, *Az élet kultúrájáért, körlevél a bioetika néhány kérdéséről*, Szent István Társulat, Budapest 2003
- II. JÁNOS PÁL, *Evangelium vitae, enciklika az emberi élet sérthetetlenségéről*, Szent István Társulat, Budapest 1995
- FERENC PÁPA, *Laudato si' kezdetű enciklika a közös otthon gondozásáról*, in http://uj.katolikus.hu/konyvtar/ferenc_papa_laudo_si_enciklika.pdf [17-1-2017];
- HITTANI KONGREGÁCIÓ, *Donum vitae, Instrukció a kezdődő emberi élet tiszteletéről és az utódnemzés méltóságáról*, <http://www.katolikus.hu/roma/bio.html> (20.04.2009)
- CONGREGAZIONE PER LA DOTTRINA DELLA FEDE, *Istruzione Dignitas Personae su alcune questioni di bioetica* (2008.12.08), http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_20081208_dignitas-personae_it.html

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az alábbiak közül egy téma kidolgozása és interaktív bemutatása, átbeszélése a szemináriumi foglalkozás keretében.		egyéni munkával közelebb kerülni egy erkölcteológiai témához
A szemináriumi témák átbeszélése	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Adjak-e el petesejtet?	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
A nővérem húga (film)	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
„Jó fájdalomcsillapító volt a fájdalom” (Éles)	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Y-os életézés	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Mi leszek, ha nagy leszek? (szteroidok)	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Véradás	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
AIDS	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Lekapcsoljuk? (agyhalál)	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Közlekedj zölden!	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Hogyan vásároljunk?	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Béryanység, az anyaság prostitúciója	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Pszichiátriai vizsgálatok és az ember “csonkítás”	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	

Összegzés	előadás, beszélgetés, interaktív foglalkozás	
Könyvészet		
<ul style="list-style-type: none"> • ARAMINI, Michele, <i>Bioetica per tutti</i>, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 2008 • COMPAGNONI Francesco (a cura di), <i>Nuovo dizionario di teologia morale</i>, San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano), 41999 • FERENCZ Antal, <i>A bioetika alapjai</i>, Szent István Társulat, Budapest 2001 • GEIZLER Gyula – NYÉKI Kálmán, <i>Bioetika</i>, Gondolat, Budapest 2003 • HÁMORI Antal, <i>A humánembrió védelme erkölcszociológiai szempontból</i>, Jel Kiadó, Budapest 2008 • HÄRING, Bernhard, <i>Liberi e fedeli in Cristo I-III</i>, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano) 41990 • MELINA, Livio (a cura di), <i>L'agire morale del cristiano</i>, Jaca Book, Milano 2002 • RUSSO, Giovanni, <i>Bioetica della sessualità della vita nascente e pediatrica</i>, Elledici, Leumann (Torino) 1999 • SGRECCIA, Elio, <i>Manuale di bioetica</i>, Vita e pensiero, 42007 • WEBER Helmut, <i>Speciális erkölcszociológia</i>, Szent István Társulat, Budapest 2001 • PÁPAI ÉLÉTVÉDŐ AKADÉMIA, <i>A humánembrió identitása és jogállása</i>, Budapest 2001 • M. CARBAJO NÚÑEZ, <i>Ecologia francescana. Radici della Laudato Si'</i>, Aracne 2017; • MAGYAR KATOLIKUS PÜSPÖKI KONFERENCIA, <i>Felelősségünk a teremtett világért: a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a teremtett világ védelméről.</i>, Szent István Társulat, Budapest 2008 • M. P. FAGGIONI, <i>La vita nelle nostre mani. Corso di bioetica teologica</i>, Edizioni Camilliane, Torino 2012; • M. PAPP, <i>Krisztusi bioetika</i>, egyetemi jegyzet, Budapest 2010. <ul style="list-style-type: none"> • különböző erkölcszociológiai folyóiratok (Rivista di Teologia Morale, Alfonsianum, Magyar Bioetikai Szemle, stb.), illetve olyan folyóiratok, amelyekben erkölcszociológiai írások is találhatóak (Távlatok, Mérleg, Sapientiana, Studia stb.) 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • a bioetikai fogalmak megismerése; az ezzel kapcsolatos problémák teológiai megközelítésének képessége • segítség, tanácsadás, útmutatás a felmerülő bioetikai kérdések erkölcsös megoldásához
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Évközi rövid felmérések	írásban	40 %
	Évközben feladatok elvégzése	írásban	20 %
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	egyéni munka	40 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • a félév közben, hetente írt felmérések legalább átmenő jeggyel történő teljesítése • a szemináriumi munka teljesítése 			
10.7 A parciális vizsga (félévközi felmérő) ideje és formája			
<ul style="list-style-type: none"> • hetente egy felmérő teszt (Schoology-ban), ill. a heti feladatok elvégzése, amely a félévi jegy 60%-át jelenti • a másik 40% a szemináriumi feladat és tevékenység alapján kerül kiszámításra 			
10.8 Tételsor			

- a fenti módszer eredményei alapján megajánlásra kerül egy jegy
- aki javítani szeretne az szóbeli vizsga keretében megteheti: ehhez a tanár egy tételsort ad a diákok rendelkezésére

10.9 A szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségek alóli felmentés követelményei

- nem aktuális

Kitöltés dátuma

2022. április 29.

Előadás felelőse

Orbán Szabolcs

Szeminárium felelőse

Orbán Szabolcs

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

Holló László